

บทที่ ๓

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกโครงการผลิตปุ๋ยจากก๊าซธรรมชาติ

การวางแผนเศรษฐกิจจะมีวัตถุประสงค์และขอบเขตที่ครอบคลุมเศรษฐกิจทั้งประเทศหรือระดับมหภาค ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความสนใจต่อการวางแผนและการประเมินผลของแต่ละโครงการ ถึงแม้ว่าจะได้มีการกล่าวถึงระดับการลงทุนที่ใช้หลักการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ (Cost benefit analysis) แต่ก็มีเพียงส่วนน้อยที่จะพิจารณาถึงการวางแผนของประเทศในทัศนะที่กว้างออกไปจากการวิเคราะห์การจัดสรรการลงทุนในระดับส่วนเล็ก ๆ (Micro approach) เช่น การวิเคราะห์ถึง การขนส่ง และพลังงานของประเทศ

การวางแผนของโครงการและการประเมินโครงการมีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน แต่จำเป็นที่จะต้องใช้การวิเคราะห์ทั้ง ๒ อย่างประกอบกัน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการวางแผนทางเศรษฐกิจของประเทศจะให้ความสนใจต่อเป้าหมายทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม แต่การประเมินโครงการจะมีขอบเขตการวิเคราะห์ที่จำกัดและไม่ได้ชี้แนะหนทางไปสู่เป้าหมายอันที่ควรจะเป็น

การวิเคราะห์ Cost-benefit ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินโครงการ ได้พัฒนาจากหลักของการแข่งขันอย่างเสรี ซึ่งจะนำไปสู่การเลือกสรรการลงทุนที่เหมาะสมระหว่างภาคต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจในการที่จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศ ในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันโดยเสรี ทรัพยากรจะถูกจัดสรรไปสู่แต่ละภาคโดยผ่านกลไกของระบบราคา โดยทรัพยากรจะเคลื่อนย้ายไปสู่บุคคลหรือภาคเศรษฐกิจนั้นที่เสนอราคาสูงที่สุด

๓.๑ แนวการวิเคราะห์ Cost-benefit

การพิจารณาตัดสินใจเลือกโครงการที่ดีที่สุดมีหลักการวิเคราะห์ ๓ แนวทางด้วยกัน^๑ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์และเกณฑ์ในการยอมรับโครงการที่แตกต่างกัน สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑.๑ การวิเคราะห์ในแนวเอกชน (Private point of View) จะเป็นการประเมินโครงการทางการเงิน โดยจะให้ความสำคัญต่อกำไรที่จะเกิดขึ้นกับโครงการนั้น ๆ โดยกำไรเป็นเกณฑ์การตัดสินใจโดยธรรมชาติที่ใช้ในการพิจารณาโครงการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมและหลาย ๆ โครงการด้านการเกษตร บัณฑิตทางเศรษฐกิจขั้นพื้นฐาน (Infrastructure) ดังเช่น โครงการเกี่ยวกับฟาร์ม, ถนน และสถานีเกี่ยวกับพลังงานต่าง ๆ แต่การวิเคราะห์ในแนวนี้ไม่เหมาะสำหรับโครงการที่มีขนาดใหญ่ระดับประเทศ ดังเช่น การพัฒนาการใช้แหล่งน้ำ การขนส่งทางถนน การศึกษา และสาธารณสุข ซึ่งการวิเคราะห์โครงการดังกล่าวนี้จำเป็นต้องมีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลประโยชน์ (Benefit) ที่มีความละเอียดอ่อนในการวัดปริมาณและมูลค่าของต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับโครงการได้อย่างถูกต้อง การวิเคราะห์ในแนวเอกชนจะประเมินต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับในรูปมูลค่าของราคาตลาด (market price)

๓.๑.๒ การวิเคราะห์ในแนวเศรษฐศาสตร์ (national economic viewpoint) การวิเคราะห์ในแนวนี้จะให้ความสำคัญแก่ผลประโยชน์สุทธิ (net discounted benefit) ที่มีต่อรายได้ประชาชาติ ดังนั้นบัญชีการผลิตต่าง ๆ ที่ใช้ในโครงการจะถูกกำหนดและวัดมูลค่าในรูปของต้นทุนค่าเสียโอกาสที่แท้จริง (real opportunity cost) และผลประโยชน์ที่แท้จริงที่มีผลต่อรายได้ที่แท้จริง (real income) โดยจะวัดมูลค่าของต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ ณ ระดับราคาที่เป็นจริง (accounting price หรือ shadow price)

---

^๑Committee for Coordination of Investigation of the Lower Mekong Basin. "Theory and Background for the economic appraisal of projects" September 1977.

๓.๑.๓ การวิเคราะห์ในแนวสังคม (social cost-benefit analysis)

มีลักษณะการวิเคราะห์ที่คล้ายคลึงกับในทางเศรษฐศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ทางสังคมจะมองลึกลงไปถึง ใครจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานของโครงการ นั่นคือใครจะเป็นผู้ได้รับรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นจากการที่มีโครงการนั้นเกิดขึ้น โดยจะพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้มีรายได้ต่าง ๆ หรือจะเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ในปัจจุบันกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตหลังจากที่มีโครงการนั้นเกิดขึ้น

๓.๒ ขั้นตอนของการวิเคราะห์โครงการ (Project Cycle)

การที่จะมีการพัฒนาโครงการจะต้อง เริ่มจากขั้นออกแบบและขั้นการก่อสร้างจนถึงขั้นการผลิตเต็มกำลังการผลิต ซึ่งโดยปกติจะมีขั้นตอนการวิเคราะห์โครงการ (Project Cycle) ดังนี้

๓.๒.๑ Identification การวิเคราะห์โครงการในขั้นนี้เป็นขั้นเริ่มแรกในการพิจารณาโครงการว่าสามารถที่จะดำเนินการได้หรือไม่ โดยจะต้องผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านสถิติ สถานที่ตั้ง และจะต้องคำนึงถึงอุปสรรคทางด้านอุปทาน มีการคาดคะเนทางด้านอุปสงค์และเป้าหมายการผลิตไว้ และที่สำคัญที่สุดจะต้องทดสอบว่าโครงการนั้นเมื่อดำเนินการแล้วจะมีกำไรในเชิงพาณิชย์หรือไม่ หลังจากที่ได้ผ่านการทดสอบในหลักเกณฑ์ดังกล่าวและเห็นว่าโครงการนั้นสามารถดำเนินการได้ ก็จะผ่านไปสู่อันดับเตรียมการ

๓.๒.๒ ขั้นเตรียมการ (Preparation state) ในขั้นนี้จะต้องมีการพิจารณาในรายละเอียดมากยิ่งขึ้น โดยจะต้องทราบอุปสงค์ที่มีต่อโครงการนั้นอย่างแน่นอน ตลอดจนพิจารณาถึงเกณฑ์การตัดสินใจแนวทางเลือกอื่น ๆ ที่เป็นไปได้ การศึกษาแบบนี้โดยทั่วไปเรียกว่า pre-feasibility studies โดยจะเน้นการวิเคราะห์ทางด้านตลาดเกี่ยวกับความต้องการที่มีต่อผลผลิตของโครงการนั้น ตลอดจนปริมาณการผลิตที่ควรจะเป็น การศึกษาในขั้นนี้จะรวมถึงแนวทางเลือกการใช้เทคนิคในการผลิตแบบเบื้องต้น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานไปสู่การประเมินโครงการ

๓.๒.๓ การประเมินโครงการ (Appraisal of Project) การศึกษาในขั้นนี้ จะทำการทดสอบว่า โครงการที่กำลังพิจารณาอยู่จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาทางด้านการใช้เทคนิคการผลิต การจัดสรรเงินลงทุน การวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ และการจัดองค์การ โดยการพิจารณาเลือกใช้เทคนิคการผลิตจะต้องควบคู่ไปกับทางด้านการจัดสรรเงินลงทุนและลักษณะทางเศรษฐกิจด้วย การประเมินโครงการทางด้านเศรษฐศาสตร์จะมีเกณฑ์ที่เป็นเครื่องชี้แนวทางเลือกที่สามารถเป็นไปได้เกี่ยวกับการเลือกใช้เทคนิคการผลิต ปริมาณการผลิต และสถานที่ตั้งของโครงการ

๓.๒.๔ การดำเนินการและการวัดค่า (Implementation and evaluation)

การพิจารณาโครงการขั้นนี้เป็นขั้นสุดท้าย การดำเนินการจะให้ความสนใจต่อปัญหาทางด้านเทคนิคต่าง ๆ เช่น time-consuming และ Costly delays ซึ่งในการดำเนินการที่จะทำให้โครงการเป็นไปตามเป้าหมายตามกำหนดการก็ไม่ควรให้สิ่งดังกล่าวนั้นเกิดขึ้น การวัดค่าของโครงการควรจะทำหลังจากที่โครงการได้ดำเนินการไปแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะค้นหาและตรวจสอบว่าโครงการนั้นประสบความสำเร็จเป็นไปตามที่ได้วางแผนและประเมินผลไว้ และถ้าไม่เป็นไปตามเป้าหมายจะต้องศึกษาว่ามีข้อบกพร่องทางด้านใด ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการที่จะปรับปรุงแก้ไขโครงการให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

๓.๓ เกณฑ์การลงทุน (Investment criteria) การวิเคราะห์ทางด้านกระแสเงินสด (Cash flow) ที่ไหลเข้าและไหลออกของโครงการจะต้องถูกปรับค่าให้เป็นปัจจุบันเพื่อจะใช้ในการตัดสินใจว่าโครงการนั้นสมควรที่จะดำเนินการหรือไม่ หรือใช้ในการเปรียบเทียบกับโครงการอื่น ๆ เพื่อเลือกโครงการที่ดีที่สุด วิธีการวัดนี้จะรวมเอาต้นทุนทั้งหมดและผลได้ทั้งหมดตลอดทั้งโครงการ นอกจากต้นทุนและผลได้ที่เป็น intangibles ซึ่งไม่สามารถที่วัดเป็นปริมาณและมูลค่าได้ เกณฑ์การลงทุนโดยใช้วิธีปรับค่าให้เป็นปัจจุบัน (discounting) จะประยุกต์ใช้เป็นมาตรฐานทั้งในการประเมินโครงการทางด้านเอกชน เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อย่างไรก็ตามการใช้เกณฑ์การลงทุนโดยใช้หลักปรับค่าให้เป็นปัจจุบันภายใต้แนวการวิเคราะห์ต่าง ๆ ดังกล่าว จะนำไปสู่การตัดสินใจที่แตกต่างกัน

เกณฑ์การลงทุนที่ใช้ในการพิจารณาโครงการในปัจจุบันมีอยู่ ๓ วิธี การ คือ
 ๓.๓.๑ Present value approach วิธี การแรกนี้บางครั้งเรียกว่า
 present worth ซึ่งสามารถให้คำจำกัดความว่าเป็น มูลค่าปัจจุบันของผลได้
 (benefit) ตลอดอายุของโครงการลบด้วยต้นทุน (Cost) ตลอดทั้งโครงการ
 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสูตรได้ว่า

$$NPV = \sum_{t=0}^T \frac{B_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=0}^T \frac{C_t}{(1+r)^t}$$

หรือ

$$NPV = \sum_{t=0}^T \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t}$$

โดย NPV = มูลค่าปัจจุบันของผลได้สุทธิตลอดอายุของโครงการ
 B_t = มูลค่าผลได้ของโครงการในปี t
 C_t = มูลค่าต้นทุนของโครงการในปี t
 r = อัตราส่วนลด

การตัดสินใจเลือกลงทุนในโครงการดังกล่าว ถ้ามูลค่า NPV ของโครงการ
 นั้นมีค่ามากกว่า ๐ (ศูนย์) หรือมีค่าเป็นบวก และจะปฏิเสธโครงการนั้น ถ้า NPV
 มีค่าเป็นลบ

๓.๓.๒ The benefit-cost ratio (B:C) วิธี การนี้ส่วนมากจะใช้ใน
 โครงการที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่โดยเฉพาะโครงการของรัฐบาล เช่น โครงการสร้าง
 เขื่อน เราสามารถให้คำจำกัดความของ Benefit-Cost Ratio (B:C) เป็นอัตรา
 ส่วนของมูลค่าปัจจุบันของผลได้ตลอดอายุโครงการ เทียบกับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนตลอด
 อายุของโครงการ ดังนี้

$$B:C = \frac{\sum_{t=0}^T \frac{B_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=0}^T \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

วิธีการนี้ไม่ได้วัดกำไรทางธุรกิจหรือกำไรทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากโครงการนั้น โดยการตัดสินใจเลือกโครงการนั้น เมื่อค่า B:C มากกว่าหนึ่ง หรือจะปฏิเสธโครงการนั้นเมื่อค่า B:C น้อยกว่าหนึ่ง

๓.๓.๓ วิธีวัดอัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (The internal rate of return) การวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เป็นการประเมินให้เห็นถึงผลได้รวมสุทธิ (Net benefit) ของโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ (โครงการนี้จะสิ้นสุดเมื่อตัดค่าเสื่อมของทรัพย์สินถาวร และเครื่องจักรจนหมด ซึ่งการศึกษา IRR ของอุตสาหกรรมนุ่ยเคมีจะมีอายุโครงการประมาณ ๑๕ ปี) และการหาค่าอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการจะเป็นการหา "อัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลได้ส่วนรวมสุทธิ (Net benefit) ตั้งแต่ปีเริ่มต้นโครงการจนถึงปีสิ้นสุดโครงการ ก่อให้เกิดผลคุ้มค่าพอดี (รวมกัน = ๐)"^๒ โดยเขียนในรูปของคณิตศาสตร์ได้ว่า

$$NPV = \sum_{t=0}^T \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{\sum_{t=0}^T B_t}{(1+r)^t} = \frac{\sum_{t=0}^T C_t}{(1+r)^t}$$

^๒United Nations Industrial Development Organization "Manual for the preparation of Industrial Feasibility Studies.", New York, 1978.

การคำนวณ IRR ต่ำข้างล่างยากซับซ้อน เนื่องจากตัวหารอยู่ในรูปของ $(1+r)^t$ และการคำนวณหาค่าตอบของค่า r ไม่สามารถที่จะคำนวณได้โดยตรง การคำนวณ IRR จะเริ่มจากการเติมตัวเลขจากตาราง cash-flow และจะต้องมีการประมาณอัตราส่วนลด (discount rate) ในการปรับค่าให้ net cash flow ให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ถ้า NPV เป็นบวก ก็จะกำหนดให้อัตราส่วนลด (discount rate) จะต้องเพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่ง NPV เป็นลบ IRR จะมีค่าอยู่ระหว่างอัตราส่วนลด ทั้ง ๒ อัตรา ปรับค่าส่วนลดไปเรื่อย ๆ จนกระทั่ง NPV มีค่าเท่ากับศูนย์ ค่า IRR ที่ได้จะมีค่าที่ถูกต้อง และเพื่อความสะดวกในการคำนวณหาค่า IRR เราจะใช้สูตร ดังนี้

$$IRR = \frac{Y_1 + PV(Y_2 - Y_1)}{PV + NV}$$

PV เป็น net present value ของโครงการที่มีค่าเป็นบวก ณ อัตราส่วนลดที่ต่ำ (r_1)

NV เป็น net present value ของโครงการที่มีค่าเป็นลบ ณ อัตราส่วนที่สูง (r_2)

และมูลค่าของทั้ง PV และ NV ที่ใช้กับสูตรข้างบนจะต้องมีค่าเป็นบวก และค่า r_1 และ r_2 ไม่ควรจะมีค่าแตกต่างกันมากกว่า ร้อยละ ๑ หรือ ๒ เพราะถ้าค่าแตกต่างกันมากจะทำให้ค่า IRR ที่คำนวณได้ผิดไปจากความเป็นจริงได้ ค่า IRR ที่คำนวณได้จะใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจเลือกโครงการโดยจะยอมรับ (Accept) โครงการถ้า IRR มีค่ามากกว่า Predetermined norm หรือ cut-off rateⁿ โดย cut-off rate เป็นอัตราส่วนลดที่ใช้ในการคำนวณ NPV หรือ B:C ด้วยเหตุนี้ ถ้า IRR มีค่ามากกว่า cut-off rate จะทำให้ NPV จะต้องมีค่า

ⁿCommittee for coordination of investigation of the lower Mekong Basin "Manual for project Appraisal" September 1977

เป็นบวก ($B:C > 1$) ดังนั้นจึงพอจำกัดความหมายของ IRR ได้ว่าเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้ NPV มีค่าเท่ากับศูนย์ discount rate หรือ cut-off rate ควรจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวในตลาดทุน หรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมมาลงทุน แต่เนื่องจากตลาดทุนโดยปกติจะไม่เกิดขึ้น ดังนั้น อัตราส่วนลด (discount rate) ควรที่จะสะท้อนถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนซึ่งเป็นผลตอบแทนของการลงทุนจำนวนเดียวกับที่ใช้ลงทุนในที่อื่น

ในการคำนวณผลได้สุทธิทางเศรษฐกิจ (Net economic benefit) หาได้โดยนำเอารายการต่าง ๆ ในทางบัญชีที่คาดคะเนไว้มาคำนวณโดยมีรายการต่าง ๆ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Net economic benefit} &= \text{Net cash flow} - \text{Difference due to} \\ &\quad \text{Inflation} + \text{Difference between} \\ &\quad \text{actual direct labour cost and} \\ &\quad \text{opportunity cost for unskilled} \\ &\quad \text{labour} + \text{Interest during} \\ &\quad \text{construction} \\ \text{Net cash flow} &= \text{Cash inflow} - \text{Cash outflow} \\ \text{Cash inflow} &= \text{Sale} + \text{other internal} + \text{other} \\ &\quad \text{external} \\ \text{Cash outflow} &= \text{Fixed investment cost} \\ &\quad + \text{Operation costs} \\ &\quad - \text{Depreciation (at Factory)} \\ &\quad - \text{Income Tax และ Business Tax} \end{aligned}$$

Fixed investment cost ประกอบด้วย

๑. Land
๒. Site preparation and development
๓. Structures and civil work

- ๔. Incorporated fixed assets
- ๕. Plant machinery and equipment

Operation cost ประกอบด้วย

- ๑. Raw materials
  - Local material A
  - Local material B
  - Import material
- ๒. Labour
- ๓. Utilities
- ๔. Repair
- ๕. Maintenance-Spare parts
- ๖. Factory overhead costs
- ๗. Administrative overhead cost
- ๘. Sale cost
- ๙. Distribution cost

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ sensitivity ของโครงการ

การเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในมูลค่าปัจจัยการผลิตต่าง ๆ หรือราคาสินค้าจะส่งผลทำให้ค่าของ IRR แตกต่างกัน ค่าของ IRR ของโครงการจะ Sensitivity ต่อการเปลี่ยนแปลงใน wage rate, input-Output Coefficient, The accounting rate of interest, Project life และตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นส่วนประกอบของ cash flow ซึ่งจะเป็นประโยชน์มาก ถ้าเราได้ทราบ degree of sensitivity

ซึ่งจะเตือนให้ผู้วิเคราะห์โครงการเห็นจุดอ่อนของการวิเคราะห์และขอบเขตที่แน่นอนของการวิจัยที่สามารถจะยอมรับได้ ซึ่งจะนำไปสู่การประเมินโครงการที่ถูกต้องได้

โครงการวิจัยนี้ได้ศึกษา Sensitivity ของโครงการผลิตปุ๋ยเคมี เนื่องจากราคาก๊าซธรรมชาติที่ขุดได้ในอ่าวไทยยังไม่สามารถตกลงซื้อขายกันได้ในราคาที่แน่นอน จึงได้มีการประมาณราคาก๊าซธรรมชาติในอัตราต่าง ๆ (หลาย Alternative) ตามหลักเกณฑ์ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่ได้ให้คำแนะนำ ซึ่งการที่ราคาก๊าซธรรมชาติมีหลายอัตราเช่นนี้จะมีผลทำให้ค่า IRR ของโครงการแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้เราสามารถมองเห็นถึงความเป็นไปได้ของโครงการผลิตปุ๋ยเคมีจากก๊าซธรรมชาติ

๓.๔ การคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการใช้ก๊าซธรรมชาติในอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี

การประเมินโครงการของการใช้ประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติในอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี โดยการวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เพื่อจะใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศมากที่สุด การวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการใช้ก๊าซธรรมชาติในอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมีที่จะทำการศึกษาริวิจัยในโครงการวิจัยนี้ ได้เลือกศึกษา โครงการ new fertilizer complex (NFC) ซึ่ง The International Fertilizer Development Center ร่วมกับ World Bank ได้ทำการศึกษาริวิจัยและวางแผนพัฒนาการผลิตปุ๋ยจากก๊าซธรรมชาติในประเทศไทยไว้ ๓ โครงการ โดยจะมีเงินลงทุนและปริมาณการผลิตที่แตกต่างกันผลิตเพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศ ได้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘

๓.๔.๑ หลักเกณฑ์และสมมติฐานสำหรับการประมาณการลงทุนและต้นทุนการผลิต

๓.๔.๑.๑ การประมาณเงินลงทุนในปัจจุบันคงที่ (Fixed Capital Investment

๑) การลงทุนไม่ได้รวมการใช้จ่ายทางด้านพัฒนาปัจจัยขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Infrastructure) ที่เชื่อมต่อระหว่างโรงงานกับบริเวณภายนอก อันได้แก่ ถนน ท่าเรือ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะช่วยในการส่งวัตถุดิบและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ มาสู่โรงงาน

๒) การประมาณต้นทุนคงที่จะใช้ในปี ๒๕๒๘ ซึ่งเป็นปีที่จะเริ่มโครงการเป็นปีฐาน โดยสมมติให้การประมาณอัตราดอกเบี้ยและอัตราการผลิต

(escalation) คือ อัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ ๑๐ อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘ ต่อปี และการใช้จ่ายเงินลงทุนในระยะเริ่มโครงการ ๔ ปี มีอัตราการใช้จ่ายนับจากปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔ คือ ร้อยละ ๑๐, ๓๐, ๔๐, และ ๒๐ (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔-๒๕๒๗)

๓) การประมาณต้นทุนของการลงทุนโครงการได้นับรวมค่าส่งวัตถุดิบและอุปกรณ์, ค่าติดตั้ง ที่ปรึกษาทางด้านเทคนิค และค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างซึ่งสมมติให้ค่าใช้จ่ายลงทุนในโครงการเดียวกันในประเทศไทยสูงกว่าการลงทุนในประเทศอเมริกา ร้อยละ ๒๕ (ส่วนที่สูงกว่า เนื่องจากค่าขนส่งเครื่องจักร เครื่องมือ และค่าจ้างนักวิชาการจากต่างประเทศ)

๔) การประมาณต้นทุนของเครื่องช่วยและอุปกรณ์ในการผลิต (Auxiliary and Support Facilities) ประมาณร้อยละ ๕๐ ของเงินลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิต (battery-limits process unit) นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายใน

Site development	4 %
Project management service	5 %
Spare materials/equipment catalyst/chemical	6 %
Pre-operation and startup expense	5 %

๓.๔.๑.๒ การประมาณต้นทุนการผลิต

- ๑) ต้นทุนการผลิตจะใช้ปี ๒๕๒๘ เป็นปีฐาน
- ๒) ราคาก๊าซธรรมชาติยังไม่มีตลาดลงซื้อขายกันอย่างแน่นอน แต่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มีนโยบายที่จะกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติเท่ากับร้อยละ ๕๐ ของราคาน้ำมันเตา โดยน้ำมันเตา ๑ ลิตร ให้ความร้อนเท่ากับ ๓๘,๙๗๒.๐๒๔๕ บีทียู และก๊าซธรรมชาติ ๑ ล้านบีทียู (๑,๐๐๐ ลูกบาศก์ฟุต) จะให้ความร้อนเท่ากับน้ำมันเตา ๒๕.๖๔๖๓ ลิตร น้ำมันเตา (๑,๒๐๐") ๑ ลิตร ราคาเท่ากับ ๓.๒๕ บาท ^{๔)}

^๔ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ

(กำหนดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓) น้ำมันเตา (๑,๒๐๐") ให้ความร้อนเท่ากับ ๑ ล้าน
ปีทียู คิดเป็นเงินเท่ากับ ๘๓.๓๕ บาท (มูลค่าปี ๒๕๒๓)

การประมาณราคาน้ำมันเตา (๑,๒๐๐") ที่ให้ความร้อนเท่ากับ ๑ ล้านปีทียู ในปี
๒๕๒๔ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๓๔.๒๓ บาท โดยกำหนดให้ราคาน้ำมันเตาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อ
ปี (อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยของราคาน้ำมันเตาระหว่างปี ๒๕๑๒-๒๕๒๓)

การที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยตั้งราคาก๊าซธรรมชาติในราคาต่ำกว่าราคา
น้ำมันเตาประมาณร้อยละ ๑๐ เนื่องจาก อุตสาหกรรมที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานเชื้อ
เพลิงจะต้องเสียค่าเครื่องจักรในการที่จะเปลี่ยนจากการใช้น้ำมันเตามาใช้ก๊าซธรรมชาติอีกประ
มาณร้อยละ ๑๐ ดังนั้นเมื่อคิดถึงผลสุทธิแล้ว ต้นทุนการใช้ก๊าซธรรมชาติจะเท่ากับต้นทุน
การใช้น้ำมันเตาพอดี การศึกษาในโครงการวิจัยนี้จึงต้องกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติให้เท่ากับ
ราคาน้ำมันเตา ณ. ระดับที่ความร้อนเท่ากันด้วย คือ ๑ ล้านปีทียู เท่ากับ ๑๓๔.๒๓ บาท

๓) การประมาณราคาวัสดุที่ส่งโรงงานดังนี้

กำมะถัน ราคาตันละ ๒,๑๐๐ บาท

หินฟอสเฟต (๖๘% BPL) ราคาตันละ ๑,๓๗๐ บาท

โปแตส(๖๐% standard) ราคาตันละ ๒,๔๕๐ บาท

๔) ค่า maintenance material coat ปีละประมาณ

๓) เปอร์เซ็นต์ของ fixed investment

๕) ค่า maintenance Labor, administrative

expense และ general overhead ประมาณปีละ ๒ เปอร์เซ็นต์ ของ fixed
investment

๖) ค่าเสื่อม ปีละ ๖.๗ เปอร์เซ็นต์ (อายุของโครงการ ๑๕ ปี)

๗) ค่าประกันและภาษี ๑ เปอร์เซ็นต์ของ fixed investment
investment cost

๘) ค่าใช้จ่ายสำหรับการบริหาร (administrative
expense), General overhead ประมาณ ๑.๕๐ เปอร์เซ็นต์ของค่าใช้จ่ายทั้งปวงของ
ค่าจ้างเงินเดือน และสวัสดิการอื่น ๆ

๔) การประมาณต้นทุนการผลิต ไม่ได้รวมอัตราดอกเบี้ยของการกู้ยืมเงินมาลงทุน (อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินกู้มาลงทุน) แต่จะนำมาบวกกับต้นทุนการผลิตเพื่อต้องการประมาณราคาขายขั้นต่ำ

๑๐) การประมาณต้นทุนการผลิต คัดจากปริมาณการผลิต ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของกำลังการผลิต หรือมีการผลิต ๒๔๗ วัน (กำลังการผลิต ๓๓๐ วันต่อปี)

๓.๔.๑.๓ การประมาณ working capital มีรายละเอียดดังนี้

๑) คงคลัง (Inventory) วัตถุดิบ ประมาณ ๑ เดือน

๒) คงคลัง (Inventory) catalysts, chemical ประมาณ ๑ เดือน ฤกษ์ปุ๋ย ๒ เดือน และปัจจัยการผลิต ประมาณ ๑๐ วัน

๓) คงคลังสินค้า (ปุ๋ย) สำเร็จที่ผลิตขึ้นมา ๔๕ วันสำหรับ bulk Blending และ ๑๕ วัน สำหรับปุ๋ยที่บรรจุถุงแล้ว

๑๑) ค่าจ้างแรงงานมีอัตราค่าจ้างเพิ่มประมาณ ๑๑ เปอร์เซ็นต์ต่อปี

๓.๔.๒ การประมาณเงินลงทุนทั้งหมด (ในปี ๒๕๒๗)

(ล้านบาท)

โครงการ A   โครงการ B   โครงการ C

เงินลงทุนในเครื่องจักรผลิต

แอมโมเนีย	๒,๐๒๐	๒,๐๒๐	๒,๐๒๐
ยูเรียเกล็ด	๖๔๒	๖๔๒	๗๓๗
ยูเรียเม็ด	๑๖๖	๒๓๗	๑๖๖
กรดฟอสฟอริก	๖๑๘	๖๑๘	๖๑๘
กรดฟอสฟอริก	๖๖๖	๖๖๖	๖๖๖
โมนอแอมโมเนียมฟอสเฟต (ผง)	๔๗	๔๗	๔๗
NP/NPK ชนิดเม็ด	๕๐๐	๓๐๘	๕๐๐
Bulk blending	-	๒๓๗	-
รวม	๔,๖๕๔	๔,๗๗๖	๔,๗๕๔

(ล้านบาท)

	โครงการ A	โครงการ B	โครงการ C
ค่าเก็บรักษาผลผลิต	๕๔๗	๕๗๑	๕๙๔
ค่าเครื่องช่วยและเครื่องอำนวยความสะดวก	๒,๓๓๑	๒,๔๐๓	๒,๓๗๙
ค่าพัฒนาที่ตั้งโรงงาน	๓๐๙	๓๐๙	๓๐๙
ค่าใช้จ่ายทางการจัดการโครงการ (Project Management Service)	๓๘๐	๓๘๐	๓๘๐
Spares, catalysts, and chemicals	๔๒๘	๔๒๘	๔๒๘
ค่าใช้จ่ายในการเตรียมการและเริ่มต้นการผลิต	<u>๓๕๖</u>	<u>๓๘๐</u>	<u>๓๕๖</u>
ยอดรวม fixed investment ปี ๒๕๒๔	๙,๐๑๐	๙,๒๔๗	๙,๒๐๐
อัตราดอกเบี้ยระหว่างก่อสร้าง (ปี ๒๕๒๔-๒๕๒๗)	<u>๑,๘๐๘</u>	<u>๑,๘๓๒</u>	<u>๑,๘๓๒</u>
ยอดรวม fixed investment	๑๐,๘๑๘	๑๑,๐๗๙	๑๑,๐๓๒
Working Capital	<u>๑,๑๘๙</u>	<u>๑,๒๑๓</u>	<u>๑,๒๑๓</u>
เงินลงทุนทั้งหมด ปี ๒๕๒๗	๑๒,๐๐๗	๑๒,๒๙๒	๑๒,๒๔๕
การเพิ่มของราคาปัจจัยการผลิตระหว่างก่อสร้าง (Escalation during construction) ระหว่างปี (๒๕๒๔-๒๕๒๗)			
Fixed capital	๑,๘๐๘	๑,๘๓๒	๑,๘๓๒
Working capital	<u>๔๒๘</u>	<u>๔๒๘</u>	<u>๔๒๘</u>
รวม	๒,๒๓๖	๒,๒๖๐	๒,๒๖๐
ยอดรวมต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการลงทุน	<u>๑๔,๒๓๗</u>	<u>๑๔,๕๕๒</u>	<u>๑๔,๕๐๕</u>

หมายเหตุ การประมาณเงินลงทุนในโครงการผลิตปุ๋ยจากก๊าซธรรมชาติ โครงการ A,B, และ C ใช้ตัวเลขต้นทุนการผลิตที่ IFDC ได้ประมาณต้นทุนไว้ในปี ๒๕๒๒ โดยให้ growth rate 8% และอัตราแลกเปลี่ยน ๑ ดอลลาร์เท่ากับ ๒๐.๔๐ บาท

ตารางที่ ๑๓

๓.๔.๓ แสดงปริมาณการผลิตปุ๋ยเคมีชนิดต่าง ๆ ของแต่ละโครงการ

การผลิต	ผลผลิต	การผลิต ๔๐ % ของกำลังการผลิต (ตัน/ปี)		
		โครงการ A	โครงการ B	โครงการ C
แอมโมเนีย	๑๐๐ % NH ₃	๓๕๖,๐๐๐	๓๕๖,๐๐๐	๓๕๖,๐๐๐
ยูเรียชนิดเกล็ด	๔๖ % N	๓๕๖,๐๐๐	๓๕๖,๐๐๐	๔๕๖,๐๐๐
ยูเรียชนิดเม็ด	๔๖ % N	๒๓๘,๐๐๐	๒๓๘,๐๐๐	๒๓๘,๐๐๐
ซัลฟูริก เอซิด	๑๐๐ % H ₂ SO ₄	๕๙๔,๐๐๐	๕๙๔,๐๐๐	๕๙๔,๐๐๐
ฟอสฟอริก เอซิด	P ₂ O ₅ เป็นกรด ๔๐ %	๒๐๘,๐๐๐	๒๐๘,๐๐๐	๒๐๘,๐๐๐
โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟต (ผง)	12-52-0	๑๐๔,๐๐๐	๑๐๔,๐๐๐	๑๐๔,๐๐๐
NP/NPK	a	๔๕๖,๐๐๐	๔๕๖,๐๐๐	๔๕๖,๐๐๐
Bulk Blending	b	-	๔๕๖,๐๐๐	-

หมายเหตุ a) โครงการ A และ C ผลิต NP (25-34-0) และ NPK (22-29-7)

โครงการ B ผลิตไดแอมโมเนียมฟอสเฟต (10-46-0) และ NPK (15-38.5-9.5)

b) โครงการ B ผลิต NP (25-34-0) และ NPK (22-29-7)

๓.๔.๔.๑ ต้นทุนการผลิตของโครงการ A

กำลังการผลิตยูเรียเม็ด ๒๓๔,๐๐๐ ตัน, NP/NPK ๔๔๖,๐๐๐ ตัน, โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟตผง (MAP) ๑๐๔,๐๐๐ ตัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ A

รายการ	ต้นทุนการผลิตยูเรียเม็ดของโครงการ A		ต้นทุนการผลิต NP (25-34-0)	
	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)
ปัจจัยแปรผัน (Variable Cost)				
ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ	๐.๕๔x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๗๘๔.๗๑	๐.๓๒x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๘๖๔.๘๑
ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง	๑๔.๕๔x๑๐ ^๖ (๑๓๔ บาท)	๑,๙๕๘.๓๖	๘.๐๒x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๐๗๔.๖๔
กำมะถัน	-	-	๐.๓๕x๐.๘๗ ตัน x ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๔.๖๐
ฟอสเฟต	-	-	๐.๓๕x๓.๓ ตัน x ๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๑,๕๕๒.๓๕
โปแตส	-	-	-	-
Catalyst, chemical and Supplies	-	๓๕.๐๐	-	๗๑.๐๐
ถุงใส่ปุ๋ย	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐
รวม		<u>๓,๙๗๗.๐๖</u>		<u>๔,๙๗๒.๕๓</u>
ปัจจัยคงที่ (Fixed Costs)				
Maintenance materials	๐.๓๐x๓% ของ ๔,๐๑๐ ล้านบาท/ปี	๓๕๐.๙๐	๐.๕๖x๓% ของ ๔,๑๑๐ ล้านบาท/ปี	๓๓๕.๕๐
Depreciation	๐.๓๐x๖.๗% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๒๑๓.๖๐	๐.๕๖x๖.๗% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๔๑๐.๑๐
Insurance	๐.๓๐x๑% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๑๒๖.๕๐	๐.๕๖x๑% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๑๓๕.๘๐
Wage, salaries and benefits	๕๐ ล้านบาท/ปี	๑๓๖.๒๐	๕๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗
Administrative expense and general overhead	๖๑.๕ ล้านบาท/ปี	๒๕๘.๓๐	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๕๐
รวม		<u>๑,๐๘๓.๑๐</u>		<u>๑,๓๘๒.๑๗</u>
ต้นทุนการผลิตรวม		<u>๕,๐๖๐.๑๖</u>		<u>๖,๓๕๔.๖๖</u>
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๓๐x๑๐% ของ ๑๔,๒๓๗ ล้านบาท/ปี	๑,๗๘๔.๕๐	๐.๕๖x๑๐% ของ ๑๔,๒๓๗ ล้านบาท/ปี	๑,๗๘๗.๖๐
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๖,๘๔๔.๖๖</u>		<u>๘,๑๔๒.๒๖</u>

ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ A (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิต NPK (22-29-7)		ต้นทุนการผลิต (MAP) ของโครงการ A	
	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)
ปัจจัยแปรผัน (Variable Cost)				
ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ	๐.๒๘x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๔๔๔.๒๕	๐.๑๖x๒๒.๕ ^๖ ๑๐ BTU (๑๓๔ บาท)	๔๘๒.๕๐
ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง	๗.๒๘x๑๐ BTU (๑๓๔ บาท)	๙๗๕.๕๒	๔x๑๐ BTU (๑๓๔ บาท)	๕๓๖.๐๐
กำมะถัน	๐.๓๐x๐.๙๗ ตัน x ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๖๑๑.๑๐	๐.๕๓x๐.๙๗ ตัน ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๕.๖๐
หินฟอสเฟต	๐.๓๐x๓.๓ ตัน x ๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๑,๓๕๖.๓๐	๐.๕๓x๓.๓ ตัน ๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๒,๓๘๖.๑๓
โปแตส	๐.๑๓ ตัน x ๒,๔๔๐ บาท/ตัน	๓๑๗.๒๐	-	-
Catalyst, chemical and Supplies	-	๗๑.๐๐	-	๑๐๘.๐๐
ถุงใส่ปุ๋ย	-	-	-	-
	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐	-	-
รวม		<u>๔,๓๗๕.๓๒</u>		<u>๔,๖๐๒.๑๓</u>
ปัจจัยคงที่ (Fixed Cost)				
Maintenance materials	๐.๕๖x๓% ของ ๔,๐๑๐ ล้านบาท/ปี	๓๓๕.๘๐	๐.๑๔x๓% ของ ๔,๐๑๐ ล้านบาท/ปี	๓๖๓.๘๐
Depreciation	๐.๕๖x๖.๗% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๔๑๐.๑๐	๐.๑๔x๖.๗% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๙๗๕.๗๐
Insurance	๐.๕๖x๑% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๑๓๕.๘๐	๐.๑๔x๑% ของ ๑๐,๘๑๘ ล้านบาท/ปี	๑๕๕.๖๐
Wage, salaries, and benefits	๕๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗	๕.๘๐ ล้านบาท/ปี	๑๘๗.๖๐
Administrative expense and general overhead	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๔๐	๑๔.๗๐ ล้านบาท/ปี	๒๖๔.๕๐
รวม		๑,๘๘๕.๕๗		๑,๘๕๗.๖๐
ต้นทุนการผลิตรวม		<u>๖,๒๖๑.๒๔</u>		<u>๖,๔๖๑.๗๓</u>
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๕๖x๑๐% ของ ๑๔,๒๓๗ ล้านบาท/ปี	๑,๗๙๗.๖๐	๐.๑๔x๑๐% ของ ๑๔,๒๓๗ ล้านบาท/ปี	๑,๙๙๖.๕๐
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๘,๐๕๘.๘๔</u>		<u>๘,๔๕๘.๒๓</u>

๓.๔๖๔.๒ ต้นทุนการผลิตของโครงการ B

กำลังการผลิต नियูเรียเม็ด ๒๓๘,๐๐๐ ตัน, NP/NPK ๕๖๖,๐๐๐ ตัน โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟตผง (MAP) ๑๐๕,๐๐๐ ตัน

ตารางที่ ๑๕ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ B

รายการ	ต้นทุนการผลิต नियูเรียเม็ดของโครงการ B		ต้นทุนการผลิต NP (25-34-0)	
	อัตราการใช้จ่ายการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้จ่ายการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)
ปัจจัยแปรผัน (Variable Cost)				
ก๊าซธรรมชาติ เป็นวัตถุดิบ	๐.๕๘๖๒๖.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๙๕๘.๙๐	๐.๓๖x๒๖๖.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๙๖๕.๘๐
ก๊าซธรรมชาติ เป็นเชื้อเพลิง	๑๕.๕๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๕ บาท)	๑,๙๕๘.๓๖	๘.๐๒x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๕ บาท)	๑,๑๙๖.๖๘
กำมะถัน	-	-	๐.๓๕x๐.๘๗ ตัน ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๕.๖๐
หินฟอสเฟต	-	-	๐.๓๕x๓.๓ ตัน ๑,๓๙๐ บาท/ตัน	๑,๕๘๖.๓๕
โปแตส	-	-	-	-
Catalyst, chemical and Supplies	-	๓๕.๐๐	-	๙๑.๐๐
ถุงใส่ปุ๋ย	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐
รวม		<u>๓,๙๙๑.๐๖</u>		<u>๕,๙๖๖.๖๑</u>
ปัจจัยคงที่ (Fixed losts)				
Maintenance materials	๐.๓๐x๓ % ของ ๙,๒๔๗ ล้านบาท/ปี	๓๕๙.๖๗	๐.๕๖x๓ % ของ ๙,๒๔๗ ล้านบาท/ปี	๓๕๘.๓๑
Depreciation	๐.๓๐x๖.๗ % ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๕๓๕.๖๖	๐.๕๖x๖.๗ % ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๕๓๖.๑๐
Insurance	๐.๓๐x๑ % ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๑๓๕.๖๕	๐.๕๖x๑ % ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๑๓๕.๑๐
Wage, salaries and benefit	๔๑ ล้านบาท/ปี	๑๗๒.๖๐	๔๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗
Administrative expense and general overhead	๖๑.๕ ล้านบาท/ปี	๒๕๘.๓๐	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๕๐
รวม		<u>๑,๘๕๕.๕๘</u>		<u>๑,๕๓๐.๑๘</u>
ต้นทุนการผลิตรวม		<u>๕,๘๔๖.๕๔</u>		<u>๖,๔๙๖.๖๑</u>
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๓๐x๑๐ % ของ ๑๕,๕๕๖ ล้านบาท/ปี	๑,๕๕๕.๖๘	๐.๕๖x๑๐ % ของ ๑๕,๕๕๖ ล้านบาท/ปี	๑,๕๖๗.๑๕
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๗,๔๐๒.๒๒</u>		<u>๘,๐๖๓.๗๖</u>

ตารางที่ ๑๕ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ B (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิต NPX (22-29-7)		ต้นทุนการผลิต (MAP) ของโครงการ B	
	อัตราการใช้จ่ายการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้จ่าย	ต้นทุน(บาท/ตัน)
ค่าใช้จ่ายแปรผัน (Variable Cost)				
ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ	๐.๒๘x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๔๔๔.๒๐	๐.๑๖x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๔๘๒.๔๐
ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง	๗.๒๘x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๙๗๕.๕๒	๔x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๕๓๖.๐๐
กำมะถัน	๐.๓๐x๐.๘๗ ตัน x ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๖๑๑.๑๐	๐.๕๓x๐.๘๗ ตัน x ๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๕.๖๐
โพแทสเซียม	๐.๓๐x๓.๓ ตัน x ๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๑,๓๕๖.๓๐	๐.๕๓x๓.๓ ตัน x ๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๒,๓๕๖.๑๓
โปแตส	๐.๑๓ ตัน x ๒,๔๕๐ บาท/ตัน	๓๑๗.๒๐		--
Catalyst, chemical and Supplies		๗๑.๐๐		๑๐๘.๐๐
พลังงาน	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐		--
รวม		<u>๔,๓๗๕.๓๒</u>		<u>๔,๖๐๒.๑๓</u>
ปัจจัยคงที่ (Fixed Cost)				
Maintenance Materials	๐.๕๖x๓% ของ ๔,๒๔๗ ล้านบาท/ปี	๓๕๘.๓๑	๐.๑๕x๓% ของ ๔,๒๔๗ ล้านบาท/ปี	๓๗๓.๕๓
Depreciation	๐.๕๖x๖.๗% ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๔๓๒.๑๐	๐.๑๕x๖.๗% ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๑,๐๒๘.๙๒
Insurance	๐.๕๖x๑% ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๑๓๘.๑๐	๐.๑๕x๑% ของ ๑๑,๐๗๕ ล้านบาท/ปี	๑๕๘.๑๔
Wage, salaries and benefits	๔๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗	๕.๘๐ ล้านบาท/ปี	๑๘๗.๖๐
Administrative expense and general overhead	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๕๐	๑๕.๗๐ ล้านบาท/ปี	๒๖๕.๕๐
รวม		<u>๑,๔๖๙.๒๘</u>		<u>๒,๐๐๙.๖๙</u>
ต้นทุนการผลิตรวม		<u>๖,๒๔๔.๕๐</u>		<u>๖,๖๑๑.๘๒</u>
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๕๖x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๕๒ ล้านบาท/ปี	๑,๘๑๗.๑๕	๐.๑๕x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๕๒ ล้านบาท/ปี	๑,๘๕๘.๘๒
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๘,๐๖๑.๖๕</u>		<u>๘,๔๗๐.๖๔</u>

กำลังการผลิตปุ๋ยเรียมเม็ด ๒๓๘,๐๐๐ ตัน, NP/NPK, ๕๖๖,๐๐๐ ตัน โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟตผง (MAP) ๑๐๕,๐๐๐ ตัน

ตารางที่ ๑๖ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ C

รายการ	ต้นทุนการผลิตปุ๋ยเรียมเม็ดของโครงการ C		ต้นทุนการผลิต NP (25-34-0)	
	อัตราการใช้จ่ายการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้จ่ายการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)
<u>ปัจจัยแปรผัน (Variable Cost)</u>				
ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ	๐.๕๘x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๗๔๘.๗๐	๐.๓๒x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๘๖๕.๘๐
ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง	๑๔.๕๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๙๔๘.๓๖	๘.๐๒x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๑,๐๗๔.๖๘
กำมะถัน	-	-	๐.๓๕x๐.๘๗ ตันx๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๔.๖๐
หินฟอสเฟต	-	-	๐.๓๕x๓.๓ ตัน x๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๑,๕๘๒.๓๕
โปแตส	-	-	-	-
Catalyst, chemical and Supply	-	๓๕.๐๐	-	๗๑.๐๐
ถุงใส่ปุ๋ย	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐
รวม		<u>๓,๙๓๑.๐๖</u>		<u>๔,๙๗๒.๕๓</u>
<u>ปัจจัยคงที่ (Fix Cost)</u>				
Maintenance materials	๐.๓๐x๓% ของ ๘,๒๐๐ ล้านบาท/ปี	๓๕๗.๘๔	๐.๕๖x๓% ของ ๘,๒๐๐ ล้านบาท/ปี	๓๕๖.๕๔
Depreciation	๐.๓๐x๖.๗% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๕๓๑.๖๔	๐.๕๖x๖.๗% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๔๒๘.๐๗
Insurance	๐.๓๐x๑% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๑๓๒.๐๕	๐.๕๖x๑% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๑๓๒.๕๑
Wage, salaries and benefit	๕๑ ล้านบาท/ปี	๑๗๒.๒๐	๕๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗
Administrative expense and general overhead	๖๑.๕ ล้านบาท/ปี	๒๕๘.๓๐	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๕๐
รวม		๑,๘๕๘.๑๓		๑,๔๑๗.๘๙
ต้นทุนการผลิตรวม		<u>๕,๗๘๙.๑๙</u>		<u>๖,๓๘๖.๒๒</u>
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๓๖x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๐๕ ล้านบาท/ปี	๑,๘๖๘.๓๖	๐.๕๖x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๐๕ ล้านบาท/ปี	๑,๘๒๑.๒๕
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๗,๖๕๗.๕๕</u>		<u>๘,๒๐๗.๔๗</u>

ตารางที่ ๑๖ แสดงต้นทุนการผลิตของโครงการ C (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนการผลิต NPK (22-29-7)		ต้นทุนการผลิต NE (25-34-0)	
	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)	อัตราการใช้ปัจจัยการผลิต	ต้นทุน(บาท/ตัน)
ปัจจัยแปรผัน (Variable Cost)				
ก๊าซธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ	๐.๒๘x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔ บาท)	๘๔๔.๒๐	๐.๑๖x๒๒.๕x๑๐ ^๖ BTU (๑๓๔บาท)	๔๘๒.๔๐
ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง	๗.๒๘x๑๐ BTU (๑๓๔ บาท)	๘๗๕.๕๒	๔x๑๐ BTU (๑๓๔ บาท)	๕๓๖.๐๐
กำมะถัน	๐.๓๐x๐.๘๗ ตันx๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๖๑๑.๑๐	๐.๕๓x๐.๘๗ ตันx๒,๑๐๐ บาท/ตัน	๑,๐๗๕.๖๐
หินฟอสเฟต	๐.๓๐x๓.๓ ตัน x๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๑,๓๕๖.๓๐	๐.๕๓x๓.๓ ตันx๑,๓๗๐ บาท/ตัน	๒,๓๕๖.๑๓
โปแตส	๐.๑๓ ตัน x ๒,๔๔๐ บาท/ตัน	๓๑๗.๒๐	-	-
Catalyst, chemical and Supplies				
ถุงใส่ปุ๋ย	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐	๒๐ ใบ ๆ ละ ๑๐ บาท	๒๐๐.๐๐
รวม		<u>๔,๓๐๔.๓๒</u>		<u>๔,๖๕๔.๑๓</u>
ปัจจัยคงที่ (Fixed Cost)				
Maintenance materials	๐.๕๖x๓% ของ ๘,๒๐๐ ล้านบาท/ปี	๑๓๖.๕๔	๐.๑๔x๓% ของ ๘,๒๐๐ ล้านบาท/ปี	๓๓๑.๕๓
Depreciation	๐.๕๖x๖.๗% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๔๒๘.๐๗	๐.๑๔x๖.๗% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๘๕๕.๐๐
Insurance	๐.๕๖x๑% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๑๓๖.๕๓	๐.๑๔x๑% ของ ๑๑,๐๓๒ ล้านบาท/ปี	๑๕๘.๕๐
Wage, salaries and benefit	๔๗.๗ ล้านบาท/ปี	๒๐๐.๒๗	๔.๘๐ ล้านบาท/ปี	๑๘๗.๖๐
Administrative expense and general overhead	๗๑.๖ ล้านบาท/ปี	๓๐๐.๕๐	๑๔.๗๐ ล้านบาท/ปี	๒๖๕.๕๐
รวม		<u>๑,๘๐๓.๘๘</u>		<u>๑,๘๖๗.๕๓</u>
ต้นทุนการผลิตรวม		๖,๒๑๘.๑๑		๖,๖๖๑.๖๖
ผลตอบแทนจากการลงทุน	๐.๕๖x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๐๕ ล้านบาท/ปี	๑,๘๒๑.๕๗	๐.๑๔x๑๐% ของเงิน ๑๔,๕๐๐ ล้านบาท/ปี	๑,๘๕๒.๕๔
ต้นทุนการผลิตรวมทั้งหมด		<u>๘,๐๓๙.๖๘</u>		<u>๘,๖๑๔.๒๐</u>

ตารางที่ ๑๗

๓.๔.๔.๔ แสดงต้นทุนโดยเฉลี่ยของการผลิตปุ๋ยประเภทต่างของแต่ละโครงการ
ปี ๒๕๒๘

(บาท/ตัน)

ชนิดของปุ๋ยที่ผลิต	โครงการ A	โครงการ B	โครงการ C
ยูเรีย	๗,๕๔๖.๖๖	๗,๖๒๐.๘๒	๗,๖๐๘.๕๕
NP (25-34-0) ชนิดเม็ด	๘,๖๔๖.๐๐	๘,๓๑๙.๗๖	๘,๗๐๗.๔๗
NPK (22-29-7) ชนิดเม็ด	๘,๐๔๘.๘๙	๘,๒๑๕.๖๘	๘,๐๓๙.๖๘
โมนอแอมโมเนียมฟอสเฟตผง (MAP)	๘,๔๕๖.๒๓	๘,๕๖๕.๐๕	๘,๖๑๕.๒๕

หมายเหตุ NP และ NPK ที่ผลิตจากโครงการ B มีทั้งบรรจุถุงสำหรับต้นทุนเฉลี่ยต่อ
ตันของ NP และ NPK ที่คำนวณออกมานั้นได้มีรวมค่าถุงเป็นเงิน ๒๐๐
บาทไว้ด้วย ดังนั้นถ้าต้องการหาต้นทุนของ NP และ NPK ของโครงการ
B ที่ไม่ได้บรรจุถุง (Bulk blending) ก็ต้องนำค่าถุง ๒๐๐ บาท มาหักลบออก

๓.๔.๔ วิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการทางเศรษฐศาสตร์

ซึ่งการวิเคราะห์ในแนวนี้อาจให้ความสำคัญแก่ผลประโยชน์สุทธิ (net discounted benefit) ที่มีต่อประเทศชาติ ดังนั้นปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่ใช้ในโครงการจะถูกกำหนดและวัดมูลค่าในรูปของต้นทุนค่าเสียโอกาสที่แท้จริง (real opportunity cost) โดยจะวัดมูลค่าของต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับ ณ ระดับราคาที่แท้จริง (shadow price) เนื่องจากการผลิตทั้งหมด (รวมเครื่องจักร อุปกรณ์และวัตถุดิบต่าง ๆ เช่น กำมะถัน หิน ฟอสเฟตและโปแตส) ทั้งหมดยกเว้นค่าจ้างแรงงานที่มาจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นราคา border price ซึ่งปรับค่า (convert) ขนส่งและค่าประกัน จนถึงที่ตั้งของโรงงาน โดยไม่ได้นับรวมค่าภาษีขาเข้า (duty), ภาษีธุรกิจ และ Handling charge ซึ่งปัจจัยการผลิตดังกล่าวเราพออนุมานได้ว่าเป็นราคา shadow price สำหรับปัจจัยการผลิตที่ใช้ภายในประเทศได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ และค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน สำหรับก๊าซธรรมชาติได้กำหนดราคาให้เท่ากับราคาน้ำมันเตา เนื่องจากก๊าซธรรมชาติสามารถทดแทนน้ำมันเตาในการให้พลังงานความร้อนได้อย่างสมบูรณ์ เราถือว่าก๊าซธรรมชาติเป็น tradable goods ดังนั้นราคาก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นจึงอยู่ในหลักเกณฑ์ของของต้นทุนค่าเสียโอกาสของการใช้ก๊าซธรรมชาติ ซึ่ง พอจะนับได้ว่า ราคาก๊าซธรรมชาติที่เพิ่มขึ้นเป็นราคาที่แท้จริง (shadow price) ส่วนค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของโครงการผลิตนํ้าเคมีจากก๊าซธรรมชาติ ซึ่งค่าใช้จ่ายในด้านแรงงานส่วนใหญ่ของแต่ละโครงการ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นแรงงานที่มีฝีมือ (skilled) สำหรับแรงงาน ฝีมือ (skilled labour) ในภาคอุตสาหกรรมการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลไม่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของแรงงาน ดังนั้น Market Wage จึงสามารถที่จะประมาณค่าของ Marginal productivity of labour (MPL) ได้ซึ่ง MPL จึงมีค่าเท่ากับ ๑ . Market Wage Rate ของแรงงานที่มีฝีมือจึงมีค่าใกล้เคียงกับ Shadow Wage Rate มาก ดังนั้น การคำนวณค่าจ้างแรงงานของโครงการผลิตนํ้าเคมีจากก๊าซธรรมชาติในแต่ละโครงการจะใช้ Market price ใช้อธิบายแทนค่า Shadow price ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกต้องที่สุด แต่ก็พออนุมานใช้อธิบายได้บ้าง

๓.๔.๕.๑ การประมาณราคาปุ๋ยเคมีในประเทศไทย เนื่องจากโครงการ new fertilizer complex คาดว่าจะเริ่มผลิตได้ในปี ๒๕๒๔ และจะคาดคะเนราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีประเภทต่าง ๆ ตามราคาที่ตั้งเข้ามาจากต่างประเทศ (C.I.F.) เป็นเกณฑ์ในการประมาณราคาจำหน่ายปุ๋ยในประเทศ โดยประมาณราคานำเข้าของปุ๋ยเคมีประเภทต่าง ๆ ในปี ๒๕๒๔ ดังนี้

ปุ๋ยยูเรีย	ตันละ ๗,๑๕๑ บาท
โมโนแอมโมเนียมฟอสเฟต	ตันละ ๘,๕๕๕ บาท
NP (25-34-0)	ตันละ ๑๐,๔๖๘ บาท
NPK (22-29-7)	ตันละ ๘,๗๗๘ บาท
โดยกำหนดให้ ราคาปุ๋ยเคมีนำเข้า (C.I.F.) เพิ่มขึ้นในอัตรา	
ปีละ ๕ เปอร์เซ็นต์	

๓.๔.๕.๒ ข้อสมมติของการวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ

การวัดกระแสเงินเข้า (Cash Flow) สามารถคำนวณหาค่าได้เพียงรายได้จากการขาย ส่วนผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นนอกโครงการ (Externalities) ไม่สามารถคำนวณหาค่าได้ จึงไม่นับรวมไว้ในกระแสเงินเข้า เนื่องจากการวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการผลิตปุ๋ยเคมีจากก๊าซธรรมชาติ เป็นการประเมินโครงการทางด้านเศรษฐศาสตร์จึงไม่นำภาษีมาคำนวณในกระแสเงินออก เพราะภาษีเป็นเงินโอนไม่ก่อให้เกิดผลิตภาพทางการผลิต (Productivity)

การวัดอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ ของการผลิตปุ๋ยเคมีจากก๊าซธรรมชาตินี้ เนื่องจาก IFDC ได้ประมาณต้นทุนการผลิต และราคาผลผลิตเป็นราคา border price ซึ่งเมื่อได้แปลงค่าให้เป็นเงินตราภายในประเทศที่แสดงถึง Social Opportunity Cost จึงจำเป็นต้องปรับค่าด้วย Shadow Exchange rate ด้านกระแสเงินเข้าและกระแสเงินออก เนื่องจากค่าจ้างแรงงาน, ค่าประกันภัย และค่าดูแลรักษา เป็น non-tradable ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตภายในประเทศ เป็นส่วนใหญ่มีค่าไม่ถึง

ร้อยละ ๑๐ ของกระแสเงินสด ดังนั้น ในการศึกษาอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ โดยใช้ต้นทุนการผลิตจากหัวข้อ (๓.๔.๑.๒) ซึ่งได้ประมาณค่า ณ ระดับราคาแลกเปลี่ยนทางการ (๒๐.๔๐ บาท ต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐ) มาใช้คำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการก็ได้ ซึ่งจะทำให้ค่า IRR ที่ได้แตกต่างจากค่า IRR ที่ปรับด้วย Shadow exchange rate เพียงเล็กน้อย

เนื่องจากราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี และราคาวัตถุดิบตลอดจนค่าจ้างแรงงานเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตลอดอายุของโครงการ จึงได้มีการประมาณการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแต่ละชนิด เพื่อการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้

ราคาก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

ราคาวัตถุดิบอื่น ๆ (กำมะถัน หินฟอสเฟตและโปแตส) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี

ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี

นอกจากนี้ การผลิต NP และ NPK ของแต่ละโครงการจะผลิตปุ๋ยดังกล่าวอย่างละครึ่ง (ร้อยละ ๕๐) ของกำลังการผลิต และมูลค่าทรัพย์สินคงเหลือ (Salvage Value) ของปีสุดท้ายของโครงการเท่ากับร้อยละ ๕๕ ของ Fixed Investment Cost) การคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการจะใช้สูตรในหัวข้อ (๓.๓.๓) ดังที่กล่าวข้างต้น

๓.๔.๕.๓ ผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR)

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ A} &= 23 + \frac{248.25 (24-23)}{248.25 + 14.77} \\ &= 23.94 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ B} &= 23 + \frac{99.51 (24-23)}{99.51 + 179.25} \\ &= 23.26 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ C} &= 23 + \frac{128.07 (24-23)}{128.07 + 151.26} \\ &= 23.46 \end{aligned}$$

รายการ	อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR)
โครงการ A	๒๓.๕๔
โครงการ B	๒๓.๓๖
โครงการ C	๒๓.๔๖

ผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ จะเห็นว่าโครงการ A มีค่า IRR สูงที่สุดรองลงมาได้แก่ โครงการ C และ โครงการ B ซึ่งอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ A มีค่าเท่ากับ ๒๓.๕๔ นับว่าสูงมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ Cut off rate ซึ่งเป็นเงินกู้ระยะยาวจากภายในหรือต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม IRR ก็เป็นเกณฑ์การตัดสินใจการลงทุนชนิดหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณาเลือกโครงการในทางเศรษฐศาสตร์ เราจะต้องพิจารณาเกณฑ์การตัดสินใจด้านอื่นด้วย เช่น Domestic Resource Cost, Net foreign exchange saving และ Linkage Effect มาร่วมพิจารณาดังกล่าว ซึ่งอาจจะทำให้สามารถตัดสินใจได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

๓.๔.๕.๓ ผลการวิเคราะห์ Sensitivity ของโครงการผลิตปุ๋ยเคมี จากก๊าซธรรมชาติ

การวิเคราะห์ Sensitivity ของโครงการ ได้เลือกเอาโครงการ A ที่มีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) สูงที่สุดมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นการดูการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยการผลิต เช่น ราคาก๊าซธรรมชาติ, อัตราค่าจ้างเงินเดือน Fixed Investment และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการขายที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) เพื่อต้องการทราบ degree of sensitivity ของโครงการ ซึ่งจะทำให้สามารถมองเห็นจุดอ่อนของโครงการ และขอบเขตที่แน่นอนของการที่จะยอมรับโครงการนั้น โดยกำหนดให้การเปลี่ยนแปลงของราคาก๊าซธรรมชาติเพิ่ม

ตารางที่ ๑๘
แสดงกระแสเงินสด (Cash Flow) ของโครงการ A

ระยะเวลาของโครงการ	ระยะก่อสร้าง				ระยะเริ่มการผลิต			การผลิตเต็มกำลังการผลิต								มูลค่าทรัพย์สินคงเหลือปีสุดท้าย	รวม
	ปี(พ.ศ.)	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙	๒๕๓๐	๒๕๓๑	๒๕๓๒	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗		
โครงการผลิต	๐	๐	๐	๐	๕๕%	๗๕%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	
ก. กระแสเงินสดเข้า	-	-	-	-	๔,๓๓๖	๖,๒๕๒	๗,๐๐๓	๘,๒๗๒	๘,๖๘๗	๙,๑๒๑	๙,๕๗๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๙	๑๑,๐๘๖	๑๑,๖๔๐	๑๒,๒๑๘	
๑. ยอดขาย	-	-	-	-	๔,๓๖๖	๖,๒๕๒	๗,๐๐๓	๘,๒๗๒	๘,๖๘๗	๙,๑๒๑	๙,๕๗๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๙	๑๑,๐๘๖	๑๑,๖๔๐	๑๒,๒๑๘	
๑.๑ ยูเรียเม็ท	-	-	-	-	๑,๐๔๕	๑,๔๙๗	๑,๖๗๗	๑,๙๘๑	๒,๐๘๐	๒,๑๘๔	๒,๒๙๓	๒,๔๐๘	๒,๕๒๘	๒,๖๕๔	๒,๗๘๗	๒,๙๒๖	
๑.๒ NF/NPK	-	-	-	-	๒,๗๕๙	๓,๙๕๐	๔,๔๒๖	๕,๒๒๖	๕,๔๘๘	๕,๗๖๖	๖,๐๕๐	๖,๓๕๓	๖,๖๗๑	๗,๐๐๔	๗,๓๕๔	๗,๖๙๘	
๑.๓ MAP	-	-	-	-	๕๖๒	๘๐๕	๙๐๒	๑,๐๖๕	๑,๑๑๙	๑,๑๗๔	๑,๒๓๓	๑,๒๙๕	๑,๓๖๐	๑,๔๒๘	๑,๔๙๖	๑,๕๖๔	
ข. กระแสเงินสดออก	-๔๐๑	-๒,๕๐๓	-๓,๖๐๔	-๑,๘๐๒	-๒,๗๕๗	-๓,๗๖๕	-๔,๐๖๖	-๔,๖๕๖	-๕,๒๔๑	-๕,๘๒๙	-๕,๔๐๑	-๕,๗๖๑	-๖,๐๕๙	-๖,๓๗๖	-๖,๗๑๒		
๑. Fixed Investment	-๔๐๑	-๒,๗๐๓	-๓,๖๐๔	-๑,๘๐๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
๒. Operation Cost	-	-	-	-	-๒,๗๕๗	-๓,๗๖๕	-๔,๐๖๖	-๔,๖๕๖	-๕,๒๔๑	-๕,๘๒๙	-๕,๔๐๑	-๕,๗๖๑	-๖,๐๕๙	-๖,๓๗๖	-๖,๗๑๒		
๒.๑ ค่าธรรมเนียมขาดิ	-	-	-	-	-๑,๑๒๖	-๑,๖๐๔	-๑,๘๐๔	-๒,๑๓๗	-๒,๕๔๔	-๒,๙๕๖	-๒,๔๗๔	-๒,๕๙๘	-๒,๗๒๗	-๒,๘๖๔	-๓,๐๐๗		
๒.๒ วัสดุุดิบอื่น ๆ	-	-	-	-	-๑,๐๐๔	-๑,๔๔๐	-๑,๕๑๘	-๑,๗๓๒	-๑,๑๑๙	-๑,๙๐๐	-๒,๐๐๕	-๒,๑๘๖	-๒,๒๙๕	-๒,๔๑๐	-๒,๕๓๐		
๒.๓ ค่าจ้าง, เงินเดือน	-	-	-	-	-๒๔๘	-๓๓๘	-๓๖๑	-๔๐๙	-๔๕๐	-๔๙๕	-๕๔๕	-๕๙๙	-๖๕๙	-๗๒๔	-๗๘๗		
๒.๔ Maintenance	-	-	-	-	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐	-๒๗๐		
๒.๕ ค่าประกันภัย	-	-	-	-	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘	-๑๐๘		
Net Cash Flow	-๔๐๑	-๒,๗๐๓	-๓,๖๐๔	-๑,๘๐๒	๑,๖๐๙	๒,๔๘๗	๒,๙๓๗	๓,๖๑๖	๓,๙๓๖	๓,๘๘๒	๔,๑๗๕	๔,๒๙๕	๔,๕๐๐	๔,๗๑๐	๔,๕๐๖		
PV at ๒๓%	-๗๓๒.๕๑	-๑,๗๘๖	-๑,๙๓๕	-๑,๘๗๑	๕๗๑.๕	๗๑๖.๓	๖๘๗.๓	๖๘๗.๐	๕๘๘.๔	๕๐๑.๗	๔๒๕.๘	๓๕๖.๕	๓๐๑.๕	๒๕๙.๑	๒๑๖.๘		
PV at ๒๔%	-๗๒๖.๒๐	-๑,๗๕๖	-๑,๙๒๘	-๑,๘๖๒	๕๕๘.๗	๖๘๓.๙	๖๕๘.๑	๖๕๘.๗	๕๖๕.๖	๔๖๑.๙	๓๘๘.๓	๓๒๒.๑	๒๗๕.๕	๒๓๐.๘	๑๙๒.๒		

ตารางที่ ๑๘
แสดงกระแสเงินสด (Cash Flow) ของโครงการ B

ระยะเวลาของโครงการ	ระยะก่อสร้าง				ระยะเริ่มการผลิต			การผลิตเต็มกำลังการผลิต								มูลค่าทรัพย์สินคงเหลือปีสุดท้าย	รวม	
	ปี(พ.ศ.)	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙	๒๕๓๐	๒๕๓๑	๒๕๓๒	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗			๒๕๓๘
โครงการผลิต	๐	๐	๐	๐	๕๕๖	๗๕๖	๘๐๖	๘๖๖	๙๒๖	๙๘๖	๑๐๔๖	๑๑๐๖	๑๑๖๖	๑๒๒๖	๑๒๘๖	๑๓๔๖		
ก. กระแสเงินสดเข้า	-	-	-	-	๔,๓๖๖	๖,๒๕๖	๗,๐๐๓	๗,๒๗๖	๗,๖๘๗	๘,๑๒๑	๘,๕๗๖	๙,๐๕๖	๙,๕๕๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๖	๑๑,๐๕๖	๑๑,๖๔๐	๔๖,๖๑๘
๑. ยอดขาย	-	-	-	-	๔,๓๖๖	๖,๒๕๖	๗,๐๐๓	๗,๒๗๖	๗,๖๘๗	๘,๑๒๑	๘,๕๗๖	๙,๐๕๖	๙,๕๕๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๖	๑๑,๐๕๖	๑๑,๖๔๐	๔๖,๖๑๘
๑.๑ ยูเรียเม็ด	-	-	-	-	๑,๐๔๕	๑,๔๙๗	๑,๖๗๗	๑,๘๙๑	๑,๐๙๐	๒,๑๙๔	๒,๒๙๓	๒,๔๐๘	๒,๕๒๓	๒,๖๔๘	๒,๗๖๓	๒,๘๘๘	๒,๙๙๓	๒๓,๑๓๔
๑.๒ NP, NPK	-	-	-	-	๒,๗๕๙	๓,๙๕๐	๔,๕๒๖	๕,๒๒๖	๕,๔๙๗	๕,๗๖๓	๖,๐๕๐	๖,๓๕๓	๖,๖๗๑	๖,๙๙๓	๗,๓๑๕	๗,๖๓๕	๗,๙๕๖	๖๑,๐๔๑
๑.๓ MAP	-	-	-	-	๕๖๒	๘๐๙	๘๐๓	๑,๐๖๕	๑,๑๐๐	๑,๑๒๔	๑,๑๖๓	๑,๒๐๕	๑,๒๕๐	๑,๓๐๐	๑,๓๕๐	๑,๔๐๐	๑,๔๕๐	๑๒,๔๔๓
ข. กระแสเงินสดออก	-๔๒๕	-๒,๗๗๕	-๓,๖๙๘	-๑,๘๔๙	-๒,๗๖๖	-๓,๗๗๕	-๔,๐๗๕	-๔,๖๖๕	-๕,๔๐๐	-๕,๖๕๖	-๕,๙๑๐	-๕,๗๗๐	-๖,๐๖๘	-๖,๓๘๕	-๖,๗๒๑		-๖๔,๙๒๙	
๑. Fixed Investment	-๔๒๕	-๒,๗๗๕	-๓,๖๙๘	-๑,๘๔๙													๕,๐๘๐	
๒. Operation Cost	-	-	-	-	-๒,๗๖๖	-๓,๗๗๕	-๔,๐๗๕	-๔,๖๖๕	-๕,๔๐๐	-๕,๖๕๖	-๕,๙๑๐	-๕,๗๗๐	-๖,๐๖๘	-๖,๓๘๕	-๖,๗๒๑		-๕๙,๘๔๙	
๒.๑ ค่าเช่ากรรมชาติ	-	-	-	-	-๑,๑๒๖	-๑,๖๐๙	-๑,๘๐๙	-๒,๑๓๗	-๒,๒๔๔	-๒,๓๕๖	-๒,๔๗๐	-๒,๕๘๔	-๒,๗๐๐	-๒,๘๑๗	-๒,๙๓๖	-๓,๐๕๖		-๒๔,๙๕๑
๒.๒ วัสดุคิบบอื่น ๆ	-	-	-	-	-๑,๐๐๕	-๑,๔๔๐	-๑,๕๖๖	-๑,๗๓๒	-๑,๘๖๙	-๑,๙๙๐	-๒,๑๐๕	-๒,๒๑๖	-๒,๓๓๕	-๒,๔๕๐	-๒,๕๖๖	-๒,๖๘๑		-๒๐,๘๙๐
๒.๓ ค่าแรง, เงินเดือน	-	-	-	-	-๒๔๘	-๓๓๘	-๓๖๑	-๔๐๙	-๔๕๐	-๔๙๕	-๕๔๕	-๕๙๕	-๖๔๕	-๖๙๕	-๗๔๕	-๗๙๕		-๕,๖๒๔
๒.๔ ค่าประกันภัย	-	-	-	-	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐		-๑,๒๑๐
๒.๕ Maintenance	-	-	-	-	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗	-๒๗๗		-๓,๐๔๗
Net Cash Flow (ก-ข)	-๔๒๕	-๒,๗๗๕	-๓,๖๙๘	-๑,๘๔๙	๑,๖๐๐	๒,๔๘๑	๒,๙๒๘	๓,๖๑๑	๓,๗๘๗	๓,๗๗๑	๔,๖๖๖	๔,๒๘๖	๔,๔๘๘	๔,๗๗๑	๕,๓๓๐	๕,๙๑๙	๕,๐๘๐	๓๖,๗๖๙
PV at ๒๓ %	-๗๕๒	-๑,๘๓๔	-๑,๙๕๕	-๘๗๗.๒	๕๖๘.๓	๗๑๓.๖	๖๘๕.๒	๖๘๕.๓	๕๘๖.๘	๕๐๐.๕	๔๒๔.๘	๓๕๕.๗	๓๐๐.๘	๒๕๘.๖	๒๑๖.๔	๑๘๒.๘	๑๖๒.๘	๔๙.๕๑
PV at ๒๔ %	-๗๕๕	-๑,๘๐๓	-๑,๙๓๗	-๗๘๒.๑	๕๕๕.๖	๖๘๑.๔	๖๕๗.๑	๖๕๒.๑	๕๕๕.๓	๔๖๐.๘	๓๘๗.๕	๓๒๑.๕	๒๗๓.๙	๒๓๐.๓	๑๙๑.๘	๑๖๒.๕	๑๖๒.๕	-๑๗๙.๒๕

แสดงกระแสเงินสด (Cash Flow) ของโครงการ C

ระยะเวลาของโครงการ	ระยะก่อสร้าง				ระยะเริ่มการผลิต			การผลิตเต็มกำลังการผลิต								มูลค่า ทรัพย์สิน คงเหลือ ปีสุดท้าย	รวม
	ปี(พ.ศ.)	๒๕๒๔	๒๕๒๕	๒๕๒๖	๒๕๒๗	๒๕๒๘	๒๕๒๙	๒๕๓๐	๒๕๓๑	๒๕๓๒	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗		
โครงการผลิต	๐	๐	๐	๐	๕๕%	๗๕%	๘๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%	๙๐%		
ก. <u>กระแสเงินเข้า</u>	-	-	-	-	๔,๓๖๖	๖,๒๕๒	๗,๐๐๓	๘,๒๗๒	๘,๖๘๗	๘,๑๒๑	๘,๕๗๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๙	๑๑,๐๘๖	๑๑,๖๔๐		๙๖,๖๑๘
๑. ยอดขาย	-	-	-	-	๔,๓๖๖	๖,๒๕๒	๗,๐๐๓	๘,๒๗๒	๘,๖๘๗	๘,๑๒๑	๘,๕๗๖	๑๐,๐๕๖	๑๐,๕๕๙	๑๑,๐๘๖	๑๑,๖๔๐		๙๖,๖๑๘
๑.๑ ยูเรียเม็ค	-	-	-	-	๑,๐๔๕	๑,๔๙๗	๑,๖๗๗	๑,๙๘๑	๒,๐๘๐	๒,๑๘๔	๒,๒๙๓	๒,๔๐๘	๒,๕๒๘	๒,๖๕๔	๒,๗๘๗		๒๓,๑๓๔
๑.๒ NP,NPK	-	-	-	-	๒,๗๕๙	๓,๙๕๐	๔,๔๒๘	๕,๒๒๖	๕,๔๘๘	๕,๗๖๒	๖,๐๕๐	๖,๓๕๓	๖,๖๗๑	๗,๐๐๔	๗,๓๕๔		๖๑,๐๔๑
๑.๓ MAP	-	-	-	-	๕๖๒	๘๐๕	๙๐๒	๑,๐๕๖	๑,๑๑๙	๑,๑๗๔	๑,๒๓๓	๑,๒๙๕	๑,๓๖๐	๑,๔๒๘	๑,๔๙๙		๑๒,๔๔๓
ข. <u>กระแสเงินออก</u>	-๙๒๐	-๒,๗๖๐	-๓,๖๘๐	-๑,๘๔๐	-๒,๗๖๕	-๓,๗๗๓	-๔,๐๗๔	-๔,๖๖๔	-๔,๘๙๙	-๕,๑๔๗	-๕,๔๐๙	-๕,๗๖๙	-๖,๐๖๗	-๖,๓๘๔	-๖,๗๒๐		-๖๘,๘๗๑
๑. Fixed Investment	-๙๒๐	-๒,๗๖๐	-๓,๖๘๐	-๑,๘๔๐													๕,๐๖๐
๒. Operation Cost	-	-	-	-	-๒,๗๖๕	-๓,๗๗๓	-๔,๐๗๔	-๔,๖๖๔	-๔,๘๙๙	-๕,๑๔๗	-๕,๔๐๙	-๕,๗๖๙	-๖,๐๖๗	-๖,๓๘๔	-๖,๗๒๐		-๕๕,๖๗๑
๒.๑ ค่าธรรมเนียม	-	-	-	-	-๑,๑๒๖	-๑,๖๐๙	-๑,๘๐๙	-๒,๑๓๗	-๒,๒๕๔	-๒,๓๕๖	-๒,๔๗๔	-๒,๕๙๘	-๒,๗๒๗	-๒,๘๖๔	-๓,๐๐๗		-๒๔,๙๕๑
๒.๒ วัสดุคิบบอื่น ๆ	-	-	-	-	-๑,๐๐๕	-๑,๔๔๐	-๑,๕๑๘	-๑,๗๓๒	-๑,๘๑๙	-๑,๙๑๐	-๒,๐๐๕	-๒,๑๘๖	-๒,๒๙๕	-๒,๔๑๐	-๒,๕๓๐		-๒๐,๘๕๐
๒.๓ ค่าแรง, เงินเดือน	-	-	-	-	-๒๔๘	-๓๓๘	-๓๖๑	-๔๐๙	-๔๕๐	-๔๙๕	-๕๔๔	-๕๙๙	-๖๕๙	-๗๒๔	-๗๙๗		-๕,๖๒๔
๒.๔ ค่าประกันภัย	-	-	-	-	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐	-๑๑๐		-๑,๒๑๐
๒.๕ Maintenance	-	-	-	-	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖	-๒๗๖		-๓,๐๓๖
Net Cash Flow (ก-ข)	-๙๒๐	-๒,๗๖๐	-๓,๖๘๐	-๑,๘๔๐	๑,๖๐๑	๒,๔๗๙	๒,๙๒๙	๓,๖๐๘	๓,๗๘๘	๓,๙๗๔	๔,๑๖๗	๔,๒๘๗	๔,๔๙๒	๔,๗๐๒	๔,๙๒๐		๒๖,๘๐๗
PV at ๒๓ %	-๗๔๗	-๑,๘๒๔	-๑,๙๗๖	-๘๐๓	๕๖๘.๗	๗๑๓.๙	๖๘๕.๓	๖๘๕.๕	๕๘๗.๑	๕๐๐.๗	๔๒๕.๑	๓๕๕.๘	๓๐๐.๙	๒๕๘.๖	๒๑๖.๕		๑๘๒.๑
PV at ๒๔ %	-๗๔๑	-๑,๗๙๔	-๑,๙๒๘	-๗๗๘	๕๕๕.๙	๖๘๑.๗	๖๕๗.๓	๖๕๗.๒	๕๕๕.๕	๔๖๐.๙	๓๘๗.๕	๓๒๑.๕	๒๗๔.๑	๒๓๐.๕	๑๙๑.๘		๑๕๑.๒๖

ร้อยละ ๑๐ โดยกำหนดให้ปัจจัยปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ค่า IRR จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และในทำนองเดียวกัน ถ้าอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐, วัตถุดิบอื่น ๆ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ และมูลค่าการขาย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ค่า IRR จะเปลี่ยนแปลงไปที่ละตัว

ตารางที่ ๒๑

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของโครงการ A

รายการ	อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)	IRR	IRR เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ราคาก้ำาชธรรมชาติ	+ ๑๐	๒๒.๗๘	-๔.๘๔
ค่าจ้างเงินเดือน	+ ๑๐	๒๓.๖๙	-๑.๐๔
วัตถุดิบอื่น ๆ	+ ๑๐	๒๒.๙๔	-๔.๑๗
มูลค่าการขาย	+ ๑๐	๒๗.๙๔	+ ๑๖.๗๐

จากการคำนวณผลการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่าง ๆ ในตารางกระแสเงินสด (Cash flow) ผลปรากฏว่า มูลค่าการขาย มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนภายในของโครงการค่อนข้างสูงมาก คือ มูลค่าการขายเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ มีผลทำให้อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๗๐ และการเพิ่มขึ้นในราคาก้ำาชธรรมชาติ, วัตถุดิบอื่น ๆ และอัตราค่าจ้างแรงงาน จะมีผลทำให้อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการลดลงค่อนข้างต่ำ คือ ร้อยละ ๔.๘๔, ๔.๑๔ และ ๑.๐๔ ตามลำดับ ซึ่งเราสามารถที่จะแสดง degree of sensitivity ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) โดยเส้นที่มีความลาดชันมากจะแสดงถึง degree of sensitivity ที่สูงกว่า เส้นที่มีความลาดชันน้อย ดังที่ได้แสดงในแผนภูมิที่ ๘

แผนภูมิที่ ๘
การวิเคราะห์ Sensitivity ของโครงการ A

